

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.222.2025
Warszawa, 14 lipca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr 10064 Pana Posła Jerzego Meysztowicza w sprawie ustawy o komornikach sądowych.

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych (druk sejmowy nr 1244), uchwalony przez Sejm RP 25 czerwca 2025 roku, zawiera rozwiązania o charakterze deregulacyjnym. Zakłada zmianę polegającą na przywróceniu rozwiązań prawnych funkcjonujących do 2018 roku w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1309), które określały granicę wieku, której przekroczenie będzie oznaczało konieczność odwołania komornika sądowego i asesora komorniczego z zajmowanego stanowiska, na poziomie 70 lat.

Nowelizacja nie dotyczy natomiast obowiązku polegającego na uzupełnieniu wykształcenia, o którym mowa w art. 303 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1458, dalej: „ustawa o komornikach sądowych”). Zgodnie z treścią art. 303 ust. 3 i ust. 4 ustawy o komornikach sądowych, powołanie na stanowisko komornika i asesora osób, które w terminie 7 lat (od wejścia w życie tego wymogu) nie ukończą wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej ani nie uzyskają tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, wygasa z mocy prawa z dniem upływu ww. terminu.

Z uwagi na fakt, że art. 303 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych przewiduje sankcję w postaci wygaśnięcia z mocy prawa powołania na stanowisko komornika, która odpowiednio stosowana jest do asesorów w myśl art. 303 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych, problem sygnalizowany w interpelacji może dotyczyć wyłącznie osób, które ze względu na treść art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o komornikach sądowych, tj. odwołania komornika ze stanowiska z momentem ukończenia 65 roku życia, nie zdecydowały się na uzupełnienie wykształcenia, gdyż ukończenie 5 letnich studiów zbiegłoby się z momentem odwołania ich ze stanowiska, tj. osoby te ukończyłyby studia w wieku 65 lat.

Zgodnie ze wspomnianą na wstępie ustawą z dnia 25 czerwca 2025 r. *o zmianie ustawy o komornikach sądowych* (druk nr 1244), komornik sądowy ma być odwoływany ze stanowiska z dniem ukończenia 70 roku życia. Należy zauważyć, że nowelizacja zakłada podwyższenie wieku odwołania ze stanowiska komornika o 5 lat, czyli o okres trwania ewentualnych studiów mających na celu uzupełnienie wykształcenia. W ocenie tut. Departamentu, w przypadku, gdy dana osoba nie zdecydowała się na uzupełnienie wykształcenia zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 303 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych, ze względu na przepisy przewidujące odwołanie jej ze stanowiska z momentem ukończenia 65 roku życia, to ewentualna zmiana polegająca na wydłużeniu terminu na realizację obowiązku polegającego na uzupełnieniu wykształcenia o okres minimum 5 lat, bo tyle trwają studia, również nie doprowadziłoby do uzupełnienia wykształcenia przez daną osobę, gdyż chwila ukończenia studiów mających na celu uzupełnienie wykształcenia ponownie zbiegłaby się z momentem odwołania ze stanowiska komornika, tj. z momentem ukończenia 70 roku życia. Powyższe rozważania odnoszą się również odpowiednio do sytuacji asesorów.

Należy mieć na uwadze, że zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego osób wykonujących obowiązki zawodowe w organach władzy publicznej stanowi pośrednio realizację dyrektywy wynikającej z art. 2 Konstytucji RP. Wysoki poziom wykształcenia funkcjonariuszy odpowiedzialnych za realizację szczegółowych zadań państwa (niezależnie od tego, czy chodzi o władzę ustawodawczą, wykonawczą, czy sędziowską) skutkuje bowiem bardziej profesjonalnym poziomem realizacji zadań przez organy

państwa i gwarantuje pełniejsze przestrzeganie praw obywateli, co jest jedną z najistotniejszych cech demokratycznego państwa prawnego. Wydaje się przy tym, że wymaganie od osób pozostających w służbie publicznej (a za takie osoby niewątpliwie powinni zostać uznani komornicy sądowi), aby reprezentowały możliwie jednolity poziom w zakresie wykształcenia i posiadanych kwalifikacji, sprawia też, że nowe osoby przystępujące do służby publicznej nie są traktowane gorzej od osób już w tej służbie pozostających.

Z powyższych względów ewentualna zmiana bądź uchylenie przepisów art. 303 ustawy o komornikach sądowych byłaby wysoce krzywdząca dla wielu osób, które niejednokrotnie w dość późnym wieku podjęły trud uzupełnienia wykształcenia, podnosząc tym samym kompetencje zawodowe, dostosowując się do aktualnych wymogów ustawowych, zwłaszcza na tle swoich kolegów i koleżanek komorników, którzy nie przejawili żadnej inicjatywy w tym zakresie i co warto dodać, ewentualna zmiana ww. przepisu nie byłaby czynnikiem motywującym dane osoby do uzupełnienia wykształcenia.

Dodatkowo wskazuję, że z danych pozyskanych z Krajowej Rady Komorniczej wynika, że w ramach ogólnej liczby ok. 3 400 osób (ok. 2 300 komorników oraz ok. 1 100 asesorów), na dzień 13 września 2024 roku 134 osoby nie wykonały obowiązku, o którym mowa w art. 303 u.k.s. (75 komorników i 59 asesorów).

Należy podkreślić, że liczba osób niespełniających wymogu wykształcenia systematycznie spada, bowiem komornicy i asesory, zgodnie z nałożonym przez ustawodawcę obowiązkiem uzupełnienia wykształcenia nadsyłają dyplomy potwierdzające ukończenie wyższych studiów prawniczych.

Także, Krajowa Rada Komornicza pismem z 19 lutego 2025 roku wyraziła pełne zrozumienie dla celowości wprowadzonych rozwiązań nakazujących, funkcjonującym komornikom oraz asesorom, uzupełnianie wykształcenia podkreślając, iż współczesne realia prowadzonych czynności w kancelariach komorniczych, wymuszają pełną profesjonalizację zawodu, a rozszerzane uprawnienia procesowe oraz materialnoprawne komornika, wymagają wiedzy stricte prawniczej. Krajowa Rada Komornicza podniosła

jednak, że ustawa powinna uwzględniać możliwość indywidualnego (np. decyzją Ministra Sprawiedliwości) przedłużania terminu, osobom będącym już w trakcie uzupełniania wykształcenia wyższego, które z przyczyn od nich niezależnych (np. choroba, sytuacja rodzinna), nie były w stanie zakończyć w przewidzianym terminie 7 lat rozpoczętych studiów prawniczych, aby pomimo podjętych starań nie utraciły z mocy prawa możliwości dalszego wykonywania zawodu.

Środowisko komornicze negatywnie oceniło brak próby podjęcia wysiłku uzupełnienia wykształcenia w ostatnich 7 latach funkcjonowania ustawy, szczególnie mając na uwadze fakt, że szereg komorników wykształcenie to uzupełniło.

Do Ministerstwa Sprawiedliwości nie dotarły zgłoszenia dotyczące sytuacji osób, które spodziewały się swojego odwołania po ukończeniu 65. roku życia, a które w myśl nowelizacji miałyby szanse wykonywania zawodu do 70. roku życia. Odnotowano wprowadzie wpływ 9 wystąpień członków samorządu komorniczego (6 komorników oraz 3 asesora komorniczych), wyrażających wątpliwości natury konstytucyjnej obecnego brzmienia art. 303 u.k.s., niemniej jednak, osoby składające te wystąpienia, wykazują się wiekiem znacznie poniżej obecnie obowiązującej górnej granicy dopuszczającej dalsze wykonywanie zawodu (65 lat).

Podsumowując, należy podkreślić, że pozycja ustrojowa zawodu komornika sądowego w zmieniającej się dynamicznie sytuacji gospodarczej kraju, wymaga od przedstawicieli tego zawodu posiadania podwyższonych kompetencji i umiejętności. Komornicy wyposażeni zostali bowiem w dodatkowe uprawnienia o charakterze materialnoprawnym, jak i procesowym. To z tych też powodów ustawodawca zdecydował się na podwyższenie wymogu posiadania przez komornika sądowego kierunkowego magisterskiego wykształcenia prawniczego. Działanie to zmierzało do zapewnienia należytej realizacji zadań państwa w obszarze sprawnej, skutecznej i rzetelnej egzekucji sądowej. Ustawodawca ocenił, iż nie jest wystarczające posiadane przez komornika jedynie umiejętności o charakterze praktycznym. Posiadanie wyższego wykształcenia

prawniczego stanowi gwarancje samodzielnego, ale przede wszystkim prawidłowego, stosowania szybko zmieniających się przepisów prawnych.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/